

Mikszáth széke új helyre talált

A szegedi Boross József utcában négyszintes, 3 ezer 300 négyzetméter alapterületű, európai színvonalú raktárbázist kapott a Móra Ferenc Múzeum. A beruházásra a megyei önkormányzat összesen 303 millió forintot költött.

Hosszú évek óta megoldatlanok voltak a szegedi Móra Ferenc Múzeum raktározási gondjai. A Balástyán, Kiskundorozsmán és más Csongrád megyei településen szétszórtva található telepekről 1979-ben ideiglenes jelleggel költöztették az olajosok elhagyott algyői barakkjaiba a múzeum raktári anyagát. Akkoriban előrelépésnek számított, hogy egy helyre került az összes feldolgozásra váró, megőrzendő műtárgy, régészeti lelet és dokumentum.

A hatvanas-hetvenes években munkásszállóként üzemelő több mint kétezer négyzetméternyi barakklabirintus az évek múlásával egyre rosszabb állapotba került, beázott, penészesedett. A gyűjtemények kezeliének szakadatlan harcot kellett vívniuk a patkányokkal, egerekkel is. A múzeum költségvetéséből nem tellett komolyabb felújításra, de nem is lett volna értelme, hiszen lebontásra ítélték az épületkomplexumot. Az utóbbi években annyira leromlott a barakkbázis állaga, hogy elkerülhetlenné vált egy új raktárcentrum létrehozása, hiszen több tízezer tárgy került veszélybe. Algyőn őrizték a régészeti, a néprajzi, a helytörténeti és a természettudományi osztály gyűjteményének jó részét is, valamint ott kapott helyet az installációs, a könyvtári és az informatikai raktár is. A folyosókon például Juhász Gyula kanapéja, Mikszáth széke és Tisza Lajos szalonszekrénye várta, hogy méltóbb helyre kerülhessen.

– Eredetileg a megyei önkormányzat tulajdonában lévő Kö-

zép fasori ingatlan átalakításával szerettük volna megoldani a múzeum raktározási problémáit, ám a kormány 2000-ben nem támogatta a kidolgozott szakmai programunkat. Így saját forrásból kellett megfelelő raktárt kialakítanunk – mondja Ott József, a megyei közgyűlés alelnöke. – 2001 tavaszán 195,9 millió forintért az Első Magyar Kenderfonó Rt.-től és a Forest Kft.-től vásároltuk meg a 3298 négyzetméternyi alapterületű Boross József utcai raktárépületet, ahol korábban egy ideig bútorarúház és üzletközpont is működött. A Bakay-gyártelep ezen része a város hosszú távú fejlesztési terveiben oktatási, kulturális centrumként szerepel, tehát ideális hely ez a raktár számára.

A megyei önkormányzat közbeszerzési eljárással a Délépítő Rt.-vel kötött szerződést, amely 98,9 millió forintért teljesen felújította a monolit vasbeton vázas épületet. A teljes beruházásra összesen 303 millió forintot költött a megye.

– Korszakhatár a múzeum életében a minden igényt kielégítő, új raktárbázis birtokba vétele. A költözést április végéig szeretnénk befejezni. Apródonként több tízezer tárgyat kell átszállítanunk Algyőről Szegedre – mondja Vörös Gabriella.

A költözéssel nem fejeződik be a munka, hiszen a legfelső szinten korszerű restaurátorműhelyeket alakítanak ki. Az ehhez szükséges műszerpark beszerzésére a szaktárcától 5 millió forintot kaptak, a megye pedig 1,4 milliót adott polcrendszer vásárlására.

Az új raktár nyitottabban működhet majd, mint a korábbi, amelynek területét visszaadják az algyői önkormányzatnak. A Boross József utcai épületben rendhagyó múzeumi bemutatókat rendezhetnek, iskolai csoportokat is fogadhatnak.

HOLLÓSI ZSOLT

Az algyői barakkraktárban elviselhetetlenek voltak már a körülmények. Fotó: Hollósi Zsolt

Rektorjelölt: Szabó Gábor, az élelmiszeripari főiskolai kar főigazgatója

A kutató, szolgáltató, vállalkozó egyetem igénye

A régió tudásközpontjaként emlegetett, immár 11 karral működő Szegedi Tudományegyetem (SZTE) élére hét egyetemi tanár pályázott. Közülük 2003 áprilisában választják meg az új rektort, hároméves időtartamra. A rektorjelölteket legfontosabbnak tartott terveikről kérdezzük, a névsorban hatodikként dr. Szabó Gábor tanácskezelő egyetemi tanárt, a Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai Kar főigazgatóját, rektorhelyettesét.

– *Pályázata egészen más, mint a többi rektorjelölté. Első pillantásra azt mondanám róla, hogy nem líra – logika; nehéz olvasmány.*

– Ha nem haragszik, ellentmondok. Hiszen, mint tudjuk, a líra: logika.

– *Ez volt a címe egykori kedves tanárom, Török Gábor könyvének. József Attila verseiről írta. Lehet ennek köze a menedzseri logikához?*

– Hogyne! A körütekintő helyzetértékelés alapján átalakított, átláthatóan és funkcionálisan strukturált egyetem menedzser szemléletű vezetője szigorú szabályok között, egyszersmind egyéni megérzésekkel is irányít. A munkája egyszerre logikus és szép: az értelem mellett az érzelmi intelligencia jellemzi.

– *Részletezné ezt az utóbbi képességet?*

– Alapvetően pozitív beállítódást, természetes attitűdöket jelent. Tapasztalataim szerint bármilyen konfliktust észszerűen, könnyebben megoldani, ha a felek partnerségére, párbeszédre, toleranciájukra, szolidaritásukra, egyeztetési, együttgondolkodási és együttműködési hajlandóságukra – érzelmi intelligenciájukra lehet építeni. A vezetőnek az a dolga, hogy megfelelően inspiráló körülményeket teremtsen a munkához és nem az, hogy utasításokkal disszonanciát teremtsen a szervezetben belül. Egy jól körülhatárolt felelősségi rendszerben lehet szigorú, ám ha elhibázott valamit, legyen képes az önvizsgálatra. Hihetetlen energiák szabadulnak föl, a legújabb kutatások szerint 20-30 százalékkal megnőhet a teljesítmény, ha sikerül a pozitív, partneri kapcsolatokat megerősíteni egy közösségben.

– *Vissza a pályázathoz: már a helyzet-elemzése is szokatlan.*

– Számbavettem, hogy eddig milyen fejlesztési programot valósítottunk meg a Szegedi Tudományegyetemen a szervezet-irányítás és infrastruktúra, a képzés, a kutatás és művészeti alkotó tevékenység, valamint a külső és belső szolgáltatás terén. Kétségtelen, hogy ez a megközelítés eltér a szokásostól, mert nálunk még nem honosodott meg kellőképpen a helyzetelemzésből kiinduló stratégiai tervezés jól bevált gyakorlata. Én viszont meg vagyok győződve róla, hogy ez egy hatékony módszer.

– *Miért?*

– Részint a 27 éves felsőoktatási és a 7 éves intézményvezetői tapasztalatom alapján, főként pedig azért, mert hamarosan egy soknyelvű, színes kulturális hagyományokkal bíró, ugyanakkor sok tekintetben azonos szabályok alapján működő közösség tagja lesz az egyetemünk, azaz a legrangosabb európai intézményekkel kell versenyeznünk. Csak a szolgáltató és vállalkozó egyetem modelljéhez illeszkedő, menedzserszemléletű irányí-

„Alkalmazkodni kell a megrendelő, a társadalom igényeihez.”

Fotó: Schmidt Andrea

tással növelhetjük a versenyképességünket. Ez sok mindent jelent, de legfőképpen azt, hogy az egyetem klasszikus feladatai, a kutatás-oktatás-szolgáltatás hármas egysége egyensúlyban legyen és folyamatosan fejlődjön.

– *Föltűnő, hogy jobbra a piacgazdaságban alkalmazott fogalmakat használ, piacról, vállalkozásról, minőségbiztosításról, hatékonyságról, döntési logisztikai rendszerről, s más hasonló, egyetemi berkekben eddig úgyszólván ismeretlen dolgokról beszél.*

– Mert mindjárt a piacon, egy minőségalapú versenyben fognak megélni bennünket! A hallgatók piacokon diplomát akarnak, vagyis minőséget igényelnek. Szaktudást és műveltséget. A 21. században az egyetemet, főiskolát végzett hallgatótól nemcsak az alapos elméleti és gyakorlati szaktudást várja el a munkaerőpiac és a társadalom, hanem a nyitott személyiségre alapozó európai műveltséget is. Azaz jól kommunikáljon, idegen nyelveken is beszéljen, toleráns legyen és csapatmunkás. Művelt ember. Ha azt akarjuk elérni – és mi mást akaránk –, hogy a diplomásaink ne mindenáron a magasabb profitot hajszolják, hanem olyan kiegyensúlyozott fejlődés kreatív közreműködői legyenek, amely nem veszélyeztetni az emberiség jövőjét, a természet létét – akkor bizony rengeteg a tenni valónk. Át kell alakítani a képzési szerkezetet – a bolognai folyamatról beszélek –, a kínálatot bővíteni kell, többek között a szélesebb körű műszaki képzéssel, be kell fejezni a fogorvos-tudományi kar akkreditációját. De tar-

talmi korszerűsítésre, módszertani fejlesztésre is szükség van és hatékony lépésekre az e-universitas, az információs társadalom lehetőségeinek kihasználása felé.

– *Mit jelent a vállalkozó egyetem?*

– A gazdasági szféra megjelenését a klasszikus feladatait ellátó, oktatói és kutatói tudományegyetemen, az intézmény szellemi potenciáljának minél hatékonyabb hasznosítása érdekében. Az üzleti világgal folytatott folyamatos és sokrétű együttműködést a kölcsönös előnyök alapján. Egészen konkrétan kutatási, szakértői megbízásokra gondolok, közös fejlesztési pályázatokra, kihelyezett oktatási programokra, hallgatói-tudományos ösztöndíjakra.

– *Jól olvastam, hogy alaposan átalakítaná az egyetem irányító szervezetét?*

– Megkezdéném a felkészülést a változásokra. Feltehetően új jogszabályok segítenek majd az átalakulásban, hogy megvalósuljon az egymás mellé rendelt akadémiai és gazdasági-igazgatási menedzsment típusú irányítási modell. Egyébként ez nem feltétlenül új egységek létrehozását jelenti, hanem a meglévők összevonását, újfajta logikai struktúrába szervezését – a jelenlegi munkatársi gárdával. Félreértések elkerülése végett: nem akarok „egyetemet csinálni”, hiszen létezik. Azt is tudom, hogy olyan, mint egy hatalmas óceánjáró: nem lehet hirtelen irányváltásokra készíteni, mert fölborul. De az is biztos, hogy okosan-megfontoltan alkalmazkodnunk kell a megrendelőhöz, a hallgatók, a társadalom változó igényeihez.

SULYOK ERZSÉBET

Félszáz rendezvény, háromezer résztvevő, tízezer vendégéjszaka

Legyen Szeged a biztonságpolitika Davosa!

Csütörtökön tartják Szegeden a történelemtanárok VI. nemzetközi fórumát, amelyen többek közt itt lesz Románia, valamint Szerbia és Montenegró budapesti nagykövete és a NATO Védelmi Partnerség és Együttműködés Igazgatóságának (NATO HQ) vezetője is. A rendező, a Szegedi Biztonságpolitikai Központ mára a szegedi konferenciaturizmus egyik meghatározó szervezetévé vált.

A szegedi központ alapítója a város önkormányzata, az akadémia és az egyetem volt. Azaz a céllal hozták létre a szervezetet, hogy segítse elő a térségben az euroatlanti integrációt és a konfliktusok megelőzését. Az ennek jegyében megszületett szegedi folyamat már sok látványos eredményt ért el, például a balkáni konfliktus megoldásában. A munka azonban folytatódik, annak érdekében, hogy közelebb hozza egymáshoz a régió lakóit,

véleményformálóit. Például a történelemtanárokat.

Tóth László, a biztonságpolitikai központ elnöke úgy fogalmaz, hogy az immár hatodszorra megrendezendő történetészórum célja nem a múlt firtatása és értelmezése, hanem a közös nevező keresése a sok konfliktussal terhelt, Magyarországot, Romániát és Szerbia-Montenegrót magába foglaló térségben. Ez pedig a demokratizálódási folyamat ki-terjesztése, illetve az az euroatla-

ni integráció, amely a térség lakóinak valódi közeledését hozhatja magával. Ennek jegyében olyan témákkal foglalkozik a konferencia, mint Magyarország euroatlanti integrációjának tapasztalatai, a térség biztonságpolitikai kihívásai, vagy államainak válságkezelő rendszere.

Magyarország egyfajta jószolgálati missziót tölt be így a NATO tagjaként és az unióis tagság kapujában. Szeged, amelynek földrajzi fekvése sokat értett az elmúlt évtizedekben, éppen erre a sajátos pozícióra támaszkodva nyerhet sokat a jövőben azzal, hogy szervezi, segíti a térség integrációs folyamatait. És hogy erre a munkára igény is van, azt jelzi, hogy immár hatodszorra

rendezi meg a központ ezt a konferenciát.

A Szegedi Biztonságpolitikai Központ nemcsak a három országot magába ölelő térség számára, hanem közvetlenül a város javára is fontos missziót teljesít. Ahogyan Tóth László mondja, tavaly mintegy ötven rendezvényük volt, több mint háromezer résztvevővel, akik a világ 47 országából érkeztek Szegedre. Ennek fényében az a vélemény sem túlzó, miszerint a biztonságpolitikai központ Szeged legnagyobb utazási irodájává is vált, hiszen több mint tízezer vendégéjszákát töltötték a városban a központ által szervezett konferenciák résztvevői. Úgy számolják, hogy az idei esztendő is hasonló lesz.

Ami az idei célokat illeti, tervezett rendezvényeiken a térség demokratizálódási folyamatai kerülnek előtérbe. Ahogyan Tóth László fogalmaz: – Soha nem lesz demokrácia egy térségben, ha a demokratizálódási folyamatból a fegyveres erők és a rendvédelmi szervek kimaradnak. Ezért különösen fontosnak tekintik ezekben a szervezetnek a demokratizálásában szerzett magyar tapasztalatok átadását szomszédainknak.

És hogy ezt a tevékenységet ők is fontosnak tartják, azt jelzi, hogy a szerdán kezdődő fórumon itt lesz Románia, valamint Szerbia és Montenegró budapesti nagykövete, Calin Fabian és Dejan Janca, előadást tart a három ország több államtitkára és

George Katsiridakis, a NATO HQ igazgatója is. Az idei évre még számos fontos rendezvényt tervez a központ. Júniusban például a magyar és az amerikai kormány részvételével a kézfegyver-kereskedelem kontrolljáról egy konferenciát. A nagy cél, amely Tóth László szeme előtt lebeg, így hangzik: Legyen Szeged a biztonságpolitika Davosa.

Ami pedig a finanszírozást illeti: a szegedi központ sokfelé pályázik, sok kormánytól és szervezettől kap támogatást. Norvégia tavaly például 30, az idén 50 millió forinttal támogatta rendezvényeiket, az Északi Fény-tervezetet, amely kifejezetten a térség demokratizálódásának előmozdítását szolgálja.

SZ. I.